

แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรม
การกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพล
ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก พงศฤทธิ ภาวังคะนันท์

รองผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2563

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการกระทำ
ความผิดวินัยทหาร ของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร
โดย พันเอก พงศฤทธิ์ ภาวังคะนันท์
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ชนะชัย พลเตชา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2563 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

(มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ชนะชัย พลเตชา)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(กัณฑ์ สถิตยยุทธการ)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอกหญิง

(กัญญาณี แสงภัทรเนตร)

กรรมการ

พันเอก

(สุเทพ ยั้งยืน)

กรรมการ

พันเอก

(พิษชญาน พวงทอง)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก พงศฤทธิ์ ภาวังคะนันท์
เรื่อง	แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการกระทำ ความผิดวินัยทหาร ของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร
วันที่	กันยายน 2563 จำนวนคำ: 6,565 จำนวนหน้า: 15
คำสำคัญ	ทหาร,วินัย,ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยเรื่อง แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการกระทำ ความผิดวินัยทหาร ของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ 1) เพื่อศึกษาสภาพของปัญหา การกระทำ ความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร 2) เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมต่อการกระทำ ความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การ นักศึกษาวิชาทหาร และ 3) เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม การกระทำ ความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร โดยค้นคว้าข้อมูลและทำ การวิเคราะห์จากกฎ ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย ข้อบังคับ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า สภาพของปัญหาการกระทำ ความผิดวินัยทหาร เกิดจาก 1) สาเหตุส่วนตัว และครอบครัว 2) สาเหตุจากด้านการทำงาน โดยมีปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อ การกระทำ ความผิดวินัยทหาร ได้แก่ ด้านที่ 1 การมีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย หรือมีภาระหนี้สิน ด้านที่ 2 การเล่นเกมพนัน เที่ยวเตร่ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย หรืออบายมุข ด้านที่ 3 การไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยข้าราชการ และ ด้านที่ 4 การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำ ผิดวินัย ดังนั้นด้วยจิตสำนึกแห่งการเป็นข้าราชการทหารที่ดีจึงต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ ในกฎ ระเบียบ แบบธรรมเนียมทหารและรักษาวินัยอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ จึงมีแนวทางใน การป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการกระทำ ความผิดวินัยทหาร จำนวน 4 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 การเสริมสร้างองค์ความรู้เชิงบูรณาการด้านวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การ นักศึกษาวิชาทหาร แนวทางที่ 2 การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับวินัยทหารให้กับกำลังพล ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร แนวทางที่ 3 การพัฒนาวิธีการแนวทางกลยุทธ์เสริมสร้างวินัย

ทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร และแนวทางที่ 4 การพัฒนาระบบและกลไก
การจัดการกำลังพลของศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Pongsarit Pawangcanand
TITLE: Guideline for Prevention and Problem Solving of Military
Disciplinary Offenses of The Personnel of Army Reserve
Training Center
DATE: September, 2020 **WORD COUNT:** 6,565 **PAGES:** 15
KEY TERMS: Military, Discipline, Army Reserve Training Center
CLASSIFICATION: Unclassified

This “Guideline for Prevention and Problem Solving of Military Disciplinary Offenses of The Personnel of Army Reserve Training Center” research aims to 1)to recognize the situation of the military disciplinary offensive problem of The Personnel of Army Reserve Training Center, 2) to study the relationship of social factors affecting to the military disciplinary offenses of The Personnel of Army Reserve Training Center, and 3) to find suitable way towards the problem solving of military disciplinary behavior of The Personnel of Army Reserve Training Center by researching and analyzing from rules, regulations, orders, policies and other related research works. The research outcome shows that the problem of military disciplinary offenses were caused by 1) personal and family causes, 2) occupational reasons, with social factors that directly affect to the military disciplinary offenses, which are 1. insufficient income for expenses or being in debt, 2. gambling, gadabout, extravagances and all vices, 3. not giving precedence to government official discipline, 4. lack of knowing and understanding the disciplinary offenses therefore, with the consciousness of being a good military official, it is necessary to always behave strictly according to military tradition. Thereby, these are 4 ways to prevent and solve problems

of military disciplinary offenses, 1. strengthening integrated knowledge in military discipline of The Personnel of Army Reserve Training Center, 2. developing knowledge about the Military Discipline for The Personnel of Army Reserve Training Center, 3. developing strategies to strengthen the military discipline of The Personnel of Army Reserve Training Center and 4. the development of the system and protocol of personnel management of The Personnel of Army Reserve Training Center.

กิตติกรรมประกาศ

การเข้ารับการศึกษาหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ถือได้ว่าเป็นหลักสูตรสูงสุดของกองทัพบก ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ ทักษะ ความชำนาญและแนวคิดในหลายด้าน ทั้งในด้านองค์ความรู้และหลักพื้นฐานในการทำวิจัย ซึ่งเป็นการเพิ่มวิสัยทัศน์และโลกทัศน์ที่นอกเหนือจากวิชาชีพหรืองานประจำที่ปฏิบัติอยู่ อันจะสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงงานในหน้าที่รับผิดชอบ การพัฒนาตนเอง และนำไปใช้ในการพัฒนาหน่วยงานให้มีขีดความสามารถและประสิทธิภาพสูงขึ้น เอกสารการวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีด้วยความเมตตากรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก พันเอก ชนะชัย พลเตชา อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณ พันเอก กัณฑ์ สถิตยยุทธการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทำให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ นายจะเด็ด สุขดี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ นักศึกษาหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบกชุดที่ 65 ที่ได้กรุณาถ่ายทอดองค์ความรู้และให้คำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลเชิงลึกทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อเอกสารวิจัยฉบับนี้

หากเอกสารวิจัยนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน สังคม และประเทศชาติต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยขออุทิศความดีของเอกสารวิจัยนี้ให้แก่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น และผู้มีพระคุณทุกท่าน

แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรม การกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพล ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

หน่วยงานทหารถือเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)¹ และความมั่นคงของประเทศ ซึ่งมีกำลังพลอยู่ในกองทัพเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นจะต้องมีการปกครองภายในหน่วยทหารโดยยึดถือการปฏิบัติตามระบบการบังคับบัญชาที่เป็นไปตามลำดับชั้น รวมถึงมีการควบคุมระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด เพื่อความสงบเรียบร้อยภายในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความเจริญก้าวหน้าทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงและมองเห็นภาพลักษณ์ของทหารได้โดยง่าย เพราะภาพลักษณ์ของทหารที่ปรากฏต่อสาธารณชนนั้นสื่อถึงความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง และเคร่งครัดในระเบียบวินัยอย่างดียิ่ง

กองทัพบก จึงได้ให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมของกำลังพลทั้งในขณะปฏิบัติราชการอยู่ภายในหน่วย และเมื่อออกนอกหน่วย ด้วยการกวดขันด้านระเบียบวินัยของกำลังพลในทุกระดับให้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมทหาร โดยการปฏิบัตินั้นเมื่อกำลังพลประพฤติตามแบบธรรมเนียมทหารได้เป็นอย่างดีก็ย่อมได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ ส่วนกำลังพลที่ไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมทหาร มีการละเลย หรือบกพร่องต่อหน้าที่ และประพฤติตนไม่สมควร ย่อมหมายถึงกำลังพลที่ขาดระเบียบวินัย ซึ่งส่งผลเสียต่อหน่วยทหารและภาพลักษณ์ของทางราชการ จึงได้รับการลงทัณฑ์ทางวินัยทหารตามมา

ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารเป็นหน่วยงานภายใต้กองทัพบกหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งมีภารกิจหลักในการฝึกสอนวิชาทหารรวมถึงการฝึกระเบียบวินัยให้กับนักศึกษาวิชาทหาร โดยมีกำลังพลของศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้น พฤติกรรมการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลจึงส่งผลกระทบต่อการศึกษาหน้าที่ราชการ และมีผลต่อเนื่องถึงความเชื่อมั่นและศรัทธาจากประชาชนทั่วไปที่ได้พบเห็น ขณะนี้นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564² ในนโยบายที่ 8 เรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน และนโยบายที่ 14 ในเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการดำเนินการศึกษาหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งภายใต้การศึกษาพฤติกรรมการกระทำ

ความผิดวินัยทหารของ กำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประเด็นคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพของปัญหาการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมต่อการกระทำผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร และ 3) เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สภาพของปัญหาการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

ทหาร มีแบบธรรมเนียม และวัฒนธรรมองค์กรเป็นของตนเองมาแต่โบราณ การปกครองบังคับบัญชาทหาร และการบริหารจัดการราชการทหาร หรืออีกนัยหนึ่งเรียกว่าการจัดระเบียบราชการทหารมีกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนเป็นการเฉพาะ ต่างจากราชการอื่นโดยสิ้นเชิง มีวินัยทหาร³ เป็นหลักรองรับอำนาจบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาทั้งทางอาญา และปกครอง มีระบบอาวุโสเป็นแบบแผนมั่นคง ทหารเป็นผู้ถืออาวุธ และอยู่รวมกันเป็นหมู่เป็นเหล่า ทำให้ต้องมีการบัญญัติกฎหมายควบคุมบุคคลเหล่านี้ไว้เป็นพิเศษต่างจากบุคคลพลเรือนโดยทั่วไป ซึ่งการกระทำผิดบางอย่างทางฝ่ายพลเรือนเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่สำคัญ แต่ทางทหารถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เช่น การฝ่าฝืนไม่กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ถ้าเป็นพลเรือนผู้กระทำผิดย่อมมีความผิดทางวินัยซึ่งมีโทษอย่างสูง คือ การไล่ออกจากราชการ แต่ถ้าเป็นทหาร การขัดขืนหรือละเลยไม่กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอาจถูกลงโทษถึงประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต⁴ ในทางกลับกันหากไม่มีกฎหมายพิเศษเหล่านี้ควบคุมทหารไว้ ทหารก็อาจกลายเป็นกองโจรได้ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีกฎหมายทหาร เป็นต้นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ. 2476 ฯลฯ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ จำกัดสิทธิไว้ ทั้งนี้ ก็เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง โดยป้องกันมิให้ทหารไปก่อความเดือดร้อนแก่ประชาชนพลเมือง การปกครองบังคับบัญชาของข้าราชการทหารนั้น มีลักษณะเด็ดขาดแตกต่างจากการปกครองบังคับบัญชาของข้าราชการอื่น เนื่องจากทหารมีระบบการปกครองบังคับบัญชาในรูปแบบของตนเอง และทหารเป็นผู้ถืออาวุธจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของวินัยทหาร

ความหมายของวินัย ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 คำว่า วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับข้อปฏิบัติ⁵ และมีความหมายเป็น 2 ทาง คือ ในทางรูปธรรม และนามธรรม ความหมายในทางรูปธรรม หมายถึง ข้อปฏิบัติ หรือแบบสำหรับคนในองค์การ ในหมู่เหล่า ในวงการแต่ละแห่ง เช่น ในวงการทหารมีวินัย

ทหาร ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติ หรือแบบของทหาร ในวงข้าราชการพลเรือนสามัญ มีวินัย ข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นข้อปฏิบัติ หรือแบบของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในวง ข้าราชการครู มีวินัยข้าราชการครูเป็นข้อปฏิบัติ หรือแบบของข้าราชการครู ความหมาย ในทางนามธรรม หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรม (Behaviour) ที่แสดงการควบคุมตนเอง หรือยอมรับ หรือปฏิบัติตามการนำ หรือการบังคับบัญชา หรือมีความเป็นระเบียบแบบ แผนวินัยจึงมีความสำคัญเป็นอันมากตั้งแต่บุคคลเป็นส่วนตัว และแก่ส่วนรวม (การบริหาร องค์กร)

วินัยเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้น ทหารทุกคนก็ต้องรักษาโดยเคร่งครัด อยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนท่านให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิด ตัวอย่างการกระทำผิดวินัยทหาร⁶ คือ ชัดขึ้น หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน, ไม่รักษา ระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย, ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียม ของทหาร, ก่อให้เกิดความสามัคคีในคณะทหาร, เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเลินเล่อต่อหน้าที่ ราชการ, กล่าวคำเท็จ, ใช้กิริยาวาจาไม่สมควรหรือประพฤติไม่สมควร, ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตามโทษานุโทษ, เสพเครื่องดองของเมาจนถึงเสีย กิริยา

ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่จัดการระวางรักษาวินัยทหารที่ตนเป็นผู้บังคับบัญชาอยู่นั้น โดยกวัดขัน ถ้าหากว่าในการรักษาวินัยทหารนั้นจำเป็นต้องใช้อาวุธ เพื่อทำการปราบปราม ทหารผู้ก่อการกำเริบก็ดี หรือเพื่อบังคับทหารผู้ละทิ้งหน้าที่ให้กลับทำหน้าที่ของตนก็ดี ผู้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการนั้นจะไม่ต้องรับโทษในการที่ตนได้กระทำไปโดย ความจำเป็นนั้นเลย แต่เมื่อมีเหตุดังกล่าวนี้ผู้บังคับบัญชาจะต้องรายงานไปยัง ผู้บังคับบัญชาเหนือตน และรายงานต่อไปตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมโดยเร็ว หากทหารผู้ใดกระทำผิดต่อวินัยทหารจะต้องรับทัณฑ์ตามวิธีที่ ปรากฏในหมวด 3 แห่งพระราชบัญญัตินี้ และอาจต้องถูกปลดจากประจำการ หรือถูกถอด จากยศทหาร เนื่องจากทหารมีหน้าที่ที่จะต้องใช้อาวุธ ป้องกันราชอาณาจักร การที่ จะให้ทหารมีสมรรถภาพพร้อมรบในยามปกติ และมีสมรรถภาพในการรบต่อสู้ศัตรูของ ประเทศชาตินั้น ทหารจะต้องอยู่ในวินัย มีขวัญดี เชื่อฟังปฏิบัติตามคำสั่งของ ผู้บังคับบัญชา ถ้าทหารเสื่อมเสียวินัยแล้วสมรรถภาพของทหารก็จะเสื่อมโทรมจนอาจเป็น ภัยร้ายแรงแก่ประเทศชาติได้ สิ่งที่ผู้บังคับบัญชาหวังให้มีทหารเสื่อมเสียไปได้ก็คือ วินัยทหารนั่นเอง วินัยจึงมีความสำคัญเป็นอันมากทั้งแก่บุคคลเป็นส่วนตัว และแก่ส่วนรวม ตลอดจนองค์กร⁷

จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยดังกล่าวมาแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการทหาร⁸ ที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาได้ คือ สาเหตุการกระทำผิดวินัยของข้าราชการสรุปได้ ดังนี้ เหตุส่วนตัวและครอบครัว มีสาเหตุคือ เงินไม่พอใช้ เป็นกรณีเงินไม่พอใช้เพื่อการครองชีพตามฐานานุกรม พบในข้าราชการชั้นผู้น้อยซึ่งชักหน้าไม่ถึงหลัง ก็ต้องดิ้นรนหามาเพิ่มเติมเพื่อให้พอใช้บ้างก็หารายได้พิเศษหลังเวลาราชการ บ้างก็ต้องแอบใช้เวลาของราชการ บ้างก็หามาโดยมิชอบ แต่เงินไม่พอใช้เพราะชอบความหรูหรา ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย และเงินไม่พอใช้เงินเพราะความต้องการสะสมทรัพย์สินให้มาก ๆ ตามกิเลส และความโลภ แก่ยาก ช่วยเหลือไม่ได้เพราะ ไม่รู้จักพอ เครื่องมีนเมา เมื่อดื่มไปมาก ๆ ทำให้ขาดสติ เมื่อขาดสติการกระทำผิดวินัยย่อมเกิดขึ้นได้ง่าย เรื่องเพศ อันจะถือว่าเป็นความผิดวินัยได้แก่ การได้เสียแล้วไม่เลี้ยงดูมีปัญหาความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้มีครอบครัวแล้ว มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้บังคับบัญชา ฯลฯ การพนัน ในประเภทห้ามขาดราชการไปเล่นผิดทั้งกฎหมายและวินัย ได้แก่ ไพ่ถั่ว โปไฮโลว์ ลูกเต๋า หวยเถื่อน ฯลฯ ส่วนประเภทได้รับอนุญาตแล้วเล่นได้ ได้แก่ มวย ม้า ชนวัว ชนไก่ ฯลฯ แต่หากหมกมุ่น ลุ่มหลง ในที่สุดเป็นการเสียเวลา เสียงาน เสียทรัพย์สินอาจเป็นหนี้สิน เป็นช่องทางในการกระทำผิดวินัยเรื่องอื่น ๆ ได้ เทียบกลางคืน โดยปกติไม่เป็นความผิดวินัย แต่การเที่ยวตามแหล่งอบายมุขบ่อย ๆ ทำให้เสียงานได้ และการเที่ยวประเภทนี้มีค่าใช้จ่ายสูง เมื่อเงินไม่พออาจไปหารายได้ในทางมิชอบได้ สุขภาพอนามัยที่ไม่สมบูรณ์เป็นสาเหตุให้กระทำผิดวินัยได้เหมือนกัน คือ ทำให้เข้าใจคำสั่งผิด การขาดราชการ ฯลฯ ความยุ่งยากในครอบครัว เป็นสาเหตุของการกระทำผิดได้ เช่น ผู้ที่ต้องทำงานใกล้ชิดประชาชน เมื่อมีปัญหาจากครอบครัวก็อาจจะมาระบายกับประชาชนจนถึงขั้นเป็นความผิดได้ นิสสัยบพร่องของตนเองมีโอกาสกระทำผิดได้หากเดิมมีนิสัยประจำตัวไปในทางไม่ดี เช่น บางคนมีนิสัยขี้โมโห วู่วาม บางคนมีนิสัยชอบการทุจริต บางคนเห็นว่าตนเองเก่งที่สุดคนอื่นไม่เก่งเลย ความบกพร่องเหล่านี้เมื่อมีอยู่ในตัวแล้วก็มีโอกาสที่จะทำผิดวินัยได้เสมอ

สาเหตุจากด้านการทำงาน คือ การใช้คนที่มีความรู้อย่างเดียวโดยขาดประสบการณ์ และความสามารถ อาจทำให้งานนั้นล่าช้า เสียต่อทางราชการจนเกิดเป็นความผิดได้ ใช้คนที่มีความรู้สูงแต่มาทำงานระดับต่ำมาก ๆ โดยไม่ได้ใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรือความสามารถก็อาจกระทำผิดพลาดได้ง่าย งานมากเกินไป หรือคนเดียวทำหลายหน้าที่หลายตำแหน่ง หัวหน้างานไม่มีความสามารถในสายงานที่ตนรับผิดชอบ เช่น ความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถต่ำ นิสัยไม่ดีเห็นแก่ตัว มนุษย์สัมพันธ์ไม่ดี บริหารงานไม่เป็น รวมอำนาจเผด็จการเอาแต่ความดี ส่วนความผิดชัดทอดผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่รู้

กฎหมายระเบียบ แบบแผนของหน่วยงาน อาจจะไม่ได้รับการชี้แจงแนะนำ หรือ การชี้แจงแนะนำขาดประสิทธิภาพ หรือไม่เป็นระบบ ไม่รู้ว่าทำอะไรเป็นการผิดวินัย มีตัวอย่างที่ไม่ดีจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน โอกาสเปิดช่องล่อใจ อาจเกิดจาก ช่องว่างของกฎหมาย ระเบียบแบบแผน หรือความไว้นื้อเชื่อใจกันเป็นการส่วนตัว การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัยหยาบคาย ทำให้ กฎระเบียบในเรื่องวินัยไม่ศักดิ์สิทธิ์ และอาจกลายเป็นเยี่ยงอย่างของคนอื่น และปัญหา เรื่องของขวัญและกำลังใจ อาจเกิดจากความเบื่อหน่าย ท้อแท้ สิ้นหวัง เฉื่อยชา

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารที่มีพฤติกรรม กระทำผิดวินัยทหาร ในระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2562⁹ ซึ่งมีการดำเนินการสอบสวน และ รายงานแล้ว จำนวน 10 ราย พบว่า เป็นการกระทำความผิดส่วนตัว จำนวน 2 ราย โดยมี ปัญหาในเรื่องของการใช้จ่ายในครอบครัว เป็นการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงาน จำนวน 6 ราย โดยมีปัญหาในเรื่องของความไม่สนใจ ไม่ใส่ใจ เผอเรอในหน้าที่รับผิดชอบ และเป็นการกระทำความผิดที่มีผลกระทบต่อประชาชนภายนอก จำนวน 2 ราย โดยขาด การชี้แจงให้รับรู้ รับทราบ และเข้าใจในการปฏิบัติของทางราชการ

สรุปได้ว่า ปัญหาพฤติกรรมการกระทำความผิดวินัยทหารนั้น เกิดจากสาเหตุส่วนตัวและ ครอบครัว โดยเฉพาะปัญหาเรื่องเงินไม่พอใช้จ่ายในการเลี้ยงชีพของตนเองและครอบครัว ซึ่งส่วนมากจะพบได้ในข้าราชการชั้นผู้น้อย บางคนหารายได้พิเศษหลังเวลาราชการ บาง คนใช้เวลาราชการออกไปหารายได้พิเศษ และสาเหตุจากด้านการงาน ที่จะต้องทำงาน ร่วมกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อสภาพจิตใจในการทำงานและ การรักษาวินัย หากกำลังพลสามารถเข้าใจงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี ก็ จะสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และลดพฤติกรรมในการกระทำความผิดวินัย ทหารได้ต่อไป

ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมต่อการกระทำผิดวินัยทหารของกำลังพล ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

จากสาเหตุของพฤติกรรมการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษา วิชาทหาร ที่มีอยู่ด้วยกัน 2 สาเหตุ คือ 1) สาเหตุส่วนตัวและครอบครัว และ 2) สาเหตุ ด้านการงาน ผู้วิจัยจึงได้นำสาเหตุเหล่านั้นมาศึกษาหาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมที่จะ ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร โดยพบว่า ครอบครัว¹⁰ เป็นสถาบันทางสังคมที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญที่สุด เนื่องจากเป็นสังคมแรกที่สามารถหล่อหลอมและพัฒนาพฤติกรรม

ของบุคคลในครอบครัว โดยมีหน้าที่ สร้างสรรค์สมาชิก อบรมสั่งสอน ให้ความรัก ความอบอุ่น ปกป้องคุ้มครอง ให้การศึกษา เป็นต้น สำหรับสาเหตุด้านการงานนั้น ผู้บังคับบัญชาจะเป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะผู้บังคับบัญชาจะเป็นผู้รับผิดชอบทั้งความสำเร็จ และความล้มเหลวในการทำงานทั้งปวงของหน่วยที่ตนบังคับบัญชา ซึ่งรวมถึง กำลังพลภายในหน่วยของตนด้วย โดยที่ไม่สามารถมอบความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นได้

ดังนั้น ปัจจัยทางสังคมในด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัว และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา จึงมีความสัมพันธ์กันกับปัจจัยต่อการกระทำผิดวินัยทหารของกำลังพล ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร โดยความยุ่งยากในครอบครัว เป็นสาเหตุของการกระทำผิดได้ ซึ่งจากการศึกษา พบว่า กำลังพลที่ไม่เคยกระทำผิดวินัยทหารมีความสัมพันธ์ทางครอบครัวที่ดีมากกว่า กำลังพลที่เคยกระทำผิดวินัยทหาร สำหรับด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร เนื่องจากผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงาน คำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามเสมอ ผู้บังคับบัญชามีผลต่อการปฏิบัติตัวของกำลังพล เป็นผู้ที่กำลังพลสามารถปรึกษาหารือหรือขอคำแนะนำในการปฏิบัติงานได้เป็นการส่วนตัว สำหรับผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่มีหลักนิยม และแนวความคิดในการทำงานที่แตกต่างกัน หรือขัดแย้งกัน จนหลายครั้งทำให้เกิดความสับสน บั่นทอนขวัญและกำลังใจ จนส่งผลไปสู่การกระทำผิดวินัยของกำลังพลได้ ในที่สุด และอีกสาเหตุสำคัญ คือ ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยในเรื่องระเบียบวินัย หรือเมื่อข้าราชการกระทำผิดวินัยแล้ว ไม่แนะนำ ตักเตือน หรือลงโทษให้เหมาะสมแก่กรณี การปกครองบังคับบัญชาทหารนั้น เป็นการแสดงความสัมพันธ์ตามลำดับชั้นระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาในแต่ละหน่วยงาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงสัมพันธภาพของการติดต่อสื่อข้อความจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมีสายการบังคับบัญชาจะเป็นเครื่องช่วยชี้ให้ทราบถึงตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบลดหลั่นกันลงมาของหน่วยงานนั้น ๆ

จากการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมโดยทั่วไปที่อาจเป็นสาเหตุของการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ ซึ่งมาจากสาเหตุภายนอก และสาเหตุภายในหรือทางใจ ดังนี้ 1) สาเหตุภายนอกที่ทำให้วินัยเสื่อม มี 7 สาเหตุ คือ อบายมุข ตัวอย่างไม่ดี ขวัญไม่ดี งานล้นมือ/งานไม่พอมือ โอกาสเปิดช่องล่อใจ ความจำเป็นในการครองชีพ และการปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา 2) สาเหตุทางใจที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยมี 10 สาเหตุ คือ ไม่เข้าใจ ตามใจ ไม่ใส่ใจ ชะล่าใจ เผลอใจ ล่อใจ ไม่มีจิตใจ จำใจ เจ็บใจ และตั้งใจ¹¹

ปัจจัยการกระทำผิดวินัยของข้าราชการทหารชั้นประทวนในสังกัด กองทัพอากาศที่ 1¹² พบว่า สภาพการกระทำผิดวินัยของทหารส่วนใหญ่เป็นการฝ่าฝืนแบบธรรมเนียมทหาร การขาดราชการ การประพฤติตนไม่เหมาะสม และการฝ่าฝืนข้อบังคับว่าด้วยการเคารพตามลำดับ ซึ่งการกระทำผิดวินัยมักเกิดขึ้นภายในหน่วยราชการ นอกจากนี้กำลังพลที่เคยกระทำผิดวินัย และได้รับการลงทัณฑ์เห็นว่า สาเหตุการกระทำผิดวินัย และถูกลงทัณฑ์ ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการเผลอเรอ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร ได้แก่ ทัศนคติต่อระเบียบข้อบังคับทางด้านวินัยทหาร ระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร และทัณฑ์ทางวินัยทหาร ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ สภาพที่อยู่อาศัย ความสัมพันธ์ทางครอบครัว และความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามีผลต่อการกระทำผิดวินัยของทหาร

ปรีญา กองรอด¹³ ศึกษาเรื่อง ทัศนคติของทหารสังกัดกองทัพบก ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครต่อปัจจัยการกระทำผิดวินัยของทหาร พบว่า สภาพการกระทำผิดวินัยของทหารส่วนใหญ่เป็นการฝ่าฝืนแบบธรรมเนียมทหาร การขาดราชการ การประพฤติตนไม่เหมาะสม และการฝ่าฝืนข้อบังคับว่าด้วยการเคารพตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการเผลอเรอ และปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยทหาร ได้แก่ ทัศนคติต่อระเบียบข้อบังคับทางด้านวินัย ระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร และทัณฑ์ทางวินัยทหาร ตลอดจน เพศ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ สภาพที่อยู่อาศัย ความสัมพันธ์ทางครอบครัวและความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาก็มีผลด้วยเช่นกัน

ทวี สาวีสวัสดิ์¹⁴ ได้ทำการศึกษา ปัญหาและสาเหตุการกระทำผิดวินัยของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน ศึกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พบว่า ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนมีทัศนคติความรู้สึกต่ออาชีพ หรือหน้าที่ราชการไม่ดีนัก อยู่ในในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ จึงส่งผลกระทบต่ออายุงานทางวินัย นำไปสู่ปัญหา และสาเหตุของการละเมิด และกระทำผิดทางวินัยค่อนข้างสูง เพราะคนในองค์กรไม่มีความผูกพัน และจงรักภักดีต่อหน่วยงาน หรือองค์กรขาดความกระตือรือร้นต่อตำแหน่งหน้าที่ กระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยทหาร ในระหว่างปี พ.ศ. 2561 - 2562¹⁵ ซึ่งมีการดำเนินการสอบสวนรายงาน และทำการลงทัณฑ์แล้ว จำนวน 7 ราย พบว่า มีการภาคทัณฑ์ จำนวน 3 ราย โดยทำการอบรม ว่ากล่าวตักเตือน และให้ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแลอย่างเข้มงวดกวดขันเพิ่มมากขึ้นตามสายการบังคับบัญชา เพื่อไม่ให้เกิดความผิดวินัยซ้ำอีก มีการลงทัณฑ์

โดยการชั่ง จำนวน 3 ราย และจำชั่ง จำนวน 1 ราย เนื่องจากมีผลกระทบทำให้เกิดความเสียหายแก่เกียรติยศ ชื่อเสียงของหน่วย และเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

สรุป ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมในด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัว และด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เท่านั้นที่จะมีส่วนอย่างมากต่อการกระทำผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ที่มีกล่าวอ้างมูลเหตุแห่งการกระทำผิดวินัยทหารอยู่ด้วยกัน 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การมีปัญหาครอบครัว มีรายได้ไม่พอรายจ่าย หรือมีภาระหนี้สิน ด้านที่ 2 การเล่นเกมพนัน เทียบเตร ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย หรืออบายมุข ด้านที่ 3 การละเลยไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยทหาร และด้านที่ 4 การขาดความรู้ความเข้าใจในกฎ และระเบียบของหน่วยที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่รับผิดชอบของตน ซึ่งล้วนแต่เป็นสาเหตุโดยตรงของการกระทำผิดวินัยทหารทั้งสิ้น

แนวทางที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

การหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร จะต้องเสริมสร้างและพัฒนาให้กำลังพลมีวินัยต่อตนเองและส่วนรวม การเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ในการเป็นข้าราชการที่ดี การสร้างเจตคติเชิงบวกในการรักษาวินัยข้าราชการ โดยใช้การศึกษาจากทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อลดแรงจูงใจส่วนบุคคลที่จะนำไปสู่การกระทำผิดวินัย รวมถึงการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยที่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

การเสริมสร้างและพัฒนาให้กำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารมีวินัยนั้น เป็นหน้าที่ของทุกคน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา บทบาทของผู้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่รักษาวินัย ดังนี้¹⁶ 1) การรักษาวินัยตนเอง โดยกระทำการตามข้อปฏิบัติ และไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ 2) ปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรม เทียงธรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี 3) เสริมสร้าง และพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย 4) กำกับ ดูแลให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำการตามข้อปฏิบัติ และไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามทางวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำผิด สำหรับบทบาทหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดีจะต้องยึดถือเรื่องการรักษาวินัยในการปฏิบัติงาน และการตั้งอยู่บนฐานของความดี มีจริยธรรม การทำงาน

อย่างมีจิตสำนึกรับผิดชอบ มีจิตวิญญาณแห่งการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ต้องรอให้มีการมอบหมาย แต่สำนึกถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตนโดยไม่ได้คำนึงถึงความยากลำบากในการปฏิบัติหน้าที่ ทำเต็มกำลังความรู้ความสามารถเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการทำงานเพียงเท่านั้น แต่ยังต้องพิจารณาจากการรักษาวินัย รวมถึงการดำเนินชีวิตครอบครัว ที่จะต้องดำรงชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรม

จากการศึกษาเรียนรู้ด้วยวิธีการสังเกต (Observational Learning) พบว่า พฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปตามองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ตัวบุคคล สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีลักษณะร่วมกัน ดังนั้นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกและค่านิยมซึ่งเป็นคุณลักษณะภายในของแต่ละบุคคลนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างเจตคติเชิงบวกในการรักษาวินัยข้าราชการโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ แบนดูรา¹⁷ เพื่อให้กำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารเห็นความสำคัญและมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรักษาวินัยทหาร

การกำหนดแนวทางที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ให้เกิดประสิทธิผลจึงต้องมีการดำเนินการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis) เพื่อนำไปสร้างความสัมพันธ์แบบ แมทริกซ์ (TOWS Matrix) ซึ่งจะนำผลดังกล่าวมากำหนดแนวทางการพัฒนากลยุทธ์เพื่อสร้างแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการกระทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารต่อไป โดยก่อนที่จะวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบเชิงนิเวศ (Environmental Scanning) ในการศึกษาบริบทของสิ่งแวดล้อมเพื่อที่จะพิจารณาหาแนวโน้มและเงื่อนไข ซึ่งจะกลายเป็นแรงผลักดัน (Driving Forces) ในการดำเนินการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

การตรวจสอบเชิงนิเวศ (Environmental Scanning)

จากสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สืบเนื่องมาจากการใช้แนวทางในการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย Thailand 4.0 จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง กฎหมาย สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ เพราะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน โดยวิกฤติทางการเมืองตลอด 10 กว่าปี ที่ผ่านมา¹⁸ สะท้อนปัญหาสำคัญหลายประการ ทั้งการทุจริต การใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม การบริหาร

ราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเกิดจากการขาดจิตสำนึกด้านจริยธรรม ขาดศีลธรรม และระเบียบวินัย รวมถึงการขาดความรับผิดชอบต่อประชาชนของผู้บริหารประเทศทั้งนักการเมือง และข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อระบบศีลธรรมที่เข้มแข็งเริ่มเสื่อมถอย มนุษย์มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น กฎหมายก็จะอ่อนแอ หรือบังคับใช้ได้ไม่เต็มที่ เพราะกฎหมายเกิดจากการบัญญัติหรือตั้งกติกาให้สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนในสังคม¹⁹ โดยการสำรวจของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เกี่ยวกับระดับความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน²⁰ พบว่า สูงที่สุด คือ ร้อยละ 52.32 ระบุว่ามีความรุนแรงมาก เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไป เศรษฐกิจตกต่ำ ผู้คนเครียดกันมากขึ้น อารมณ์รุนแรงขึ้น สภาพจิตใจที่เสื่อมลง ขาดศีลธรรม ไม่มีจิตสำนึก เกิดจากพฤติกรรมเลียนแบบ อีกทั้งยังมีวิธีการที่รุนแรง และโหดเหี้ยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว กฎหมายอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด ร่องลงมา คือ ร้อยละ 41.52 ระบุว่า มีความรุนแรงค่อนข้างมาก เพราะสังคมไทยทุกวันนี้เปลี่ยนไป กฎหมายบ้านเมืองอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด คนจึงไม่เกรงกลัวกฎหมาย กล้าที่จะก่อเหตุมากขึ้น พื้นฐานครอบครัวที่ขาดความเอาใจใส่ สภาพจิตใจของคนขาดการควบคุมและเสื่อมน และต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 4.32 ระบุว่า มีความรุนแรงค่อนข้างน้อย เพราะเจ้าหน้าที่เข้มงวดมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติเก่า ๆ ถือว่าลดลง อีกทั้งในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจโลก²¹ มีการเปลี่ยนแปลงด้วยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้คนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ซึ่งมีข้อดี เช่น การเกิดกลุ่มเครือข่ายและสังคมออนไลน์ การเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารเชิงธุรกิจ และสามารถกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็วในพริบตาแบบ real time แต่ก็มีข้อเสีย เช่น การละเมิดสิทธิผู้อื่นทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ การประทุพผิตศีลธรรมและกฎหมาย การเอาัดเอาเปรียบ การไม่รับผิดชอบ เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นปัญหาทั้งในระดับบุคคล สังคมและประเทศชาติที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับปัญหาเชิงพฤติกรรม คือ ขาดความมีจิตสำนึกในศีลธรรม จริยธรรม และความมีระเบียบวินัยทั้งต่อตนเองและต่อส่วนรวม นั่นเอง

การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis)²²

การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กร โดยช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน หาโอกาสและภัยคุกคามหรืออุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กร การวิเคราะห์ตามหลักการ SWOT ต้องหาจุดแข็งเพื่อลบจุดอ่อนรวมถึงหากกลยุทธ์สร้างความแข็งแกร่งภายใต้โอกาสที่เกิดขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบจากภัยคุกคามหรืออุปสรรคต่าง ๆ ดังนั้น

SWOT จึงเป็นหลักการวิเคราะห์และวางแผนการทำงานขององค์กรเพื่อให้บรรลุความสำเร็จและมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารและเมื่อผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และ ภัยคุกคาม (Threats) แล้วมีผลดังนี้

จุดแข็ง (Strengths) ด้านกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ได้มีการดำเนินการเพื่อให้กำลังพลทุกคน ซึ่งนับว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของกองทัพบกเป็นทหารมืออาชีพ เป็นผู้มีความสุขร่างกาย และมีขวัญกำลังใจเข้มแข็ง มีระเบียบวินัยยึดมั่นในอุดมการณ์ความรักชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม มีเกียรติยศศักดิ์ศรี และมีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติภารกิจเพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชอธิปไตย และสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงความปลอดภัยของประชาชน และความสงบสุขของสังคมโดยมีระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังพล และการรักษาขีดสมรรถนะหลักด้านกำลังพล (Personnel Core Competency)

จุดอ่อน (Weaknesses) ที่ผ่านมาถึงปัจจุบันประเทศเผชิญกับปัญหาการคุกคามที่หลากหลาย จึงทำให้กองทัพบกมีความจำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยทดแทนให้กับหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน เพื่อรองรับภารกิจในด้านการทำหน้าที่เป็นศูนย์ฝึกกำลังพลสำรองของกองทัพบก และการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการบรรจุกำลังพลสำรองตามพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. 2558 ซึ่งหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน และหน่วยรองหลัก รวมถึงศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างการจัดหน่วยตามแนวทางเสริมสร้างศูนย์ฝึกกำลังพลสำรองของกองทัพบก และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไขอัตราเฉพาะกิจของกองทัพบก

โอกาส (Opportunities) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 27 ตอนท้ายบัญญัติไว้ว่า “บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม”²³ นั้นแสดงให้เห็นว่า กฎหมายสูงสุดของประเทศไทยในความสำคัญมากกับวินัยของทหาร นอกจากนี้ ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้กำหนดวิสัยทัศน์อย่างเป็นทางการโดยมีส่วนหนึ่งที่เป็นเป้าหมายไว้ว่า “คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ “รู้ รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และ

กระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาประเทศฉบับนี้ต้องการให้คนไทยที่ยึดมั่นในระเบียบวินัยด้วย ภัยคุกคาม (Threats) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้สื่อต่าง ๆ เข้าถึง ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และมหาศาล จึงทำให้ความสามารถให้การไตร่ตรองลดลง และ การเพิ่มขึ้นโลกอุตสาหกรรม รวมถึงการขยายตัวอย่างรวดเร็วของชุมชนเมืองส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวของประชาชน นอกจากนี้ ยังเกิดภาวะวิกฤติศรัทธาของศาสนาพุทธ และ ศาสนาอื่นในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ มีการพลิกผันทางเทคโนโลยี (disruptive technology) จึงทำให้เกิดปัญหาสังคม วัฒนธรรม ยาเสพติด การพนัน ฯลฯ

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์แบบ TOWS Matrix²⁴

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โอกาส (Opportunities)	(SO) เสริมสร้างองค์ความรู้เชิงบูรณาการด้านวินัยทหารของกำลังพล ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร	(WO) พัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับวินัยทหารให้กับกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร
ภัยคุกคาม (Threats)	(ST) วิธีการแนวทางพัฒนากลยุทธ์เสริมสร้างวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร	(WT) พัฒนาระบบและกลไกการจัดการกำลังพลของศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารด้านวินัย

การเสริมสร้างองค์ความรู้เชิงบูรณาการด้านวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร (SO) กำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาวินัยทหารโดยใช้แผนของกองทัพบก และยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และที่สำคัญที่สุดจะต้องนำสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เป็นเป้าหมายสูงสุด ซึ่งการพัฒนาองค์ความรู้ด้านวินัยทหารนี้จะต้องเป็นวินัยที่สามารถเป็นที่ยอมรับในทุก ๆ หน่วย รวมทั้งใช้การสื่อสาร และประสานความร่วมมือทั้งหน่วยงานระดับสูงกว่า หรือหน่วยเหนือ รวมทั้งหน่วยงานในพื้นที่ใกล้เคียงในด้านการยอมรับอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อสร้างจุดยืนที่เข้มแข็งในกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร และได้รับการยอมรับจากหน่วยเหนือ มีการเข้าร่วมมือสนับสนุนจริงจังจากทุกฝ่าย

การพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับวินัยทหารให้กับกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร (WO) กองกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารต้องสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการทำความผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ให้กับกำลังพลทุกระดับ โดยเน้นในด้านการพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศไม่ว่าจะนำแบบอย่างมาจากหน่วยเหนือ หน่วยระดับเดียวกัน รวมทั้งหน่วยอื่น ๆ ที่สามารถนำความรู้จากการพัฒนาด้านวินัยจากสถาบันศาสนาต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

การพัฒนาวิธีการแนวทางพัฒนากลยุทธ์เสริมสร้างวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร (ST) กองกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ต้องกำหนดกลยุทธ์และวิธีการส่งเสริมความรู้ และทักษะในการเป็นผู้นำด้านวินัย มีการประชาสัมพันธ์ และการนำเสนอ โดยผ่านกระบวนการบรรยายให้ความรู้ การลงมือปฏิบัติ และกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาของวินัยระหว่างกัน และเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่กำลังพลทุกระดับมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่ และขยายผลการพัฒนาวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ต่อไป

การพัฒนาระบบ และกลไกการจัดการกำลังพลของศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารด้านวินัย (WT) กองกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ต้องพัฒนาระบบ และกลไกการจัดการการบังคับใช้ระเบียบวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร โดยเน้นการนำกำลังพลมาฝึกอบรมด้านวินัยระยะสั้น แต่มีช่วงเวลาประจำของทุกปี และให้สอดคล้องเฉพาะหน้าที่อีกด้วย และวินัยต้องสามารถสนับสนุนกลไกระดับหน่วยเหนือภายในกองทัพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวินัยของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารต้องเป็นวินัยที่สามารถพัฒนาเพื่อใช้กับการเสริมสร้างจิตลักษณะ (Mindset) และสามารถใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังให้บุตรหลานของกำลังพลได้อีกด้วย

จากผลที่ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis) และสร้างความสัมพันธ์แบบ TOWS Matrix โดยพิจารณา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม ซึ่งเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก จึงทำให้ทราบว่า ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหารอยู่ในตำแหน่งจุดแข็งและมีโอกาส (SO) ซึ่งได้ว่าเป็นตำแหน่งรุกกราน (Aggressive strategy) กลยุทธ์ที่ควรนำมาใช้ คือ การเสริมสร้างองค์ความรู้เชิงบูรณาการด้านวินัยทหาร โดยใช้แผนของกองทัพและยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย เพื่อสร้างจุดยืนที่เข้มแข็งและได้รับการยอมรับจากทุกหน่วย สำหรับกลยุทธ์ที่เหลือจะใช้ในการเสริมหนุนในการพัฒนาระบบและตัวบุคคลให้ดียิ่งขึ้น

แนวทางที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการกระทำคามผิดวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

แนวทางที่ 1 การเสริมสร้างองค์ความรู้เชิงบูรณาการด้านวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ด้วยการสื่อสารและประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และยึดถือสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นเป้าหมายสูงสุด

แนวทางที่ 2 การพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับวินัยทหารให้กับกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร นำองค์ความรู้จากหน่วยงานและสถาบันทางศาสนามาแก้ไขปัญหาพฤติกรรมและพัฒนาสู่ความเป็นแบบอย่างที่เป็นเลิศ

แนวทางที่ 3 การพัฒนาวิธีการแนวทางกลยุทธ์เสริมสร้างวินัยทหารของกำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร กำหนดกลยุทธ์ วิธีการส่งความรู้และทักษะด้านวินัย โดยการบรรยาย การปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาระหว่างกันและสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม

แนวทางที่ 4 การพัฒนาระบบและกลไกการจัดการกำลังพลของศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร พัฒนาระบบและกลไกการจัดการ รวมถึงการบังคับใช้ระเบียบ โดยการฝึกอบรมเป็นประจำและสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างจิตลักษณะ (Mindset) และขยายผลไปยังครอบครัว

สรุป

ทหาร อยู่คู่กับประเทศชาติมาแต่โบราณ จวบจนถึงปัจจุบัน การปกครอง บังคับบัญชาทหารนั้น จึงมีแนวคิดที่เป็นหลักสากลอยู่ว่าการปกครองทหารจะใช้วิธีการเช่นเดียวกับการปกครองพลเรือนไม่ได้ เนื่องจากทหารเป็นผู้ถืออาวุธ จึงจำเป็นต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่เข้มงวด ยิ่งกว่าพลเรือน เพราะหากทหารไร้ซึ่งระเบียบวินัยก็อาจนำอาวุธร้ายแรงดังกล่าวมาสร้างความวุ่นวาย ในสังคมให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชนได้เฉกเช่นกองโจร ดังนั้น การปกครองบังคับบัญชาและระเบียบวินัยของทหารจึงต้องเข้มงวดและเด็ดขาด ความผิดวินัยบางอย่างของพลเรือนอาจเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ทางทหาร ถือเป็นเรื่องร้ายแรงต้องถูกลงโทษเช่นเดียวกับความผิดทางอาญาของบ้านเมืองทั่วไป เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง เช่น การขุดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือการหนีราชการ เป็นต้น จึงจำเป็นที่จะต้องมียินัยทหารให้อำนาจผู้บังคับบัญชาลงโทษทหารที่กระทำผิดวินัยได้

วินัยทหารของกำลังพลในยามสงคราม คือ การเคร่งครัดต่อคำสั่งและหน้าที่ ซึ่งมีวินัยเป็นเครื่องควบคุมความคิดและจิตใจ อาวุธในมือจะทรงประสิทธิภาพในยามสงคราม ถ้า

กำลังพลผู้จับถืออาวุธนั้นมีวินัยเป็นที่ตั้ง ถือได้ว่าวินัยเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกของกำลังพลทุกคนในยามสงคราม วินัยในการเชื่อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา วินัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามจิตวิญญาณของทหาร วินัยในการควบคุมจิตใจให้มีความกล้าหาญ ไม่ขลาดเขลาหรือขลาดกลัว วินัยในการควบคุมสติปัญญาของตนในการเอาชนะข้าศึก หากกำลังพลในกองทัพนั้นเป็นผู้มีวินัยสูง กองทัพก็จะทรงประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ

วินัยทหารของกำลังพลในยามสงบ คือ การเคร่งครัดต่อกฎ ระเบียบ และแบบธรรมเนียมของทหาร โดยมีวินัยในการควบคุมบังคับบัญชา วินัยในการมีจิตสำนึกและดำรงตนให้เป็นทหารอาชีพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้กองทัพเป็นปึกแผ่นและมีเสถียรภาพ ทั้งในยามสงบและยามสงคราม และพร้อมเป็นที่พึ่งของประชาชนเมื่อประเทศชาติเกิดสถานการณ์วิกฤตตราบใดที่กำลังพลทุกคนในกองทัพเคารพและมีวินัยต่อวิชาชีพและจิตวิญญาณแห่งความเป็นทหารอยู่ในตนเอง

ศูนย์การศึกษาวิชาทหารเป็นหน่วยงานหนึ่งของกองทัพบก ที่มีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) จึงต้องปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 นโยบายที่ 8 ในเรื่อง การเสริมสร้างความเข้มแข็ง และภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน และนโยบายที่ 14 ในเรื่อง การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ดังนั้นกำลังพลของศูนย์การศึกษาวิชาทหารจะต้องระลึกไว้เสมอว่าการเป็นทหารที่ดีจะต้อง **“มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นทหาร มีจิตสำนึกและประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎ ระเบียบ แบบธรรมเนียมทหารและรักษาวินัยอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ”** ผู้ใดจะฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติมิได้ เพราะภาพลักษณ์ของทหารที่ปรากฏต่อสาธารณชนคือความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง เคร่งครัดในระเบียบวินัยอย่างยิ่ง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับประชาชนทั่วไปที่ได้พบเห็น สมดังคำกล่าวที่ว่า **“วินัย คือ หัวใจของทหาร”**

เอกสารอ้างอิง

- ¹ ราชกิจจานุเบกษา. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. 13 ตุลาคม 2561.
- ² นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา; 2558.
- ³ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476. มาตรา 4 หมวด 2 ว่าด้วยวินัย.
- ⁴ ประสิทธิ์ ใจชื่น, พลโท. กฎหมายทหาร. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2539.
- ⁵ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์; 2538.
- ⁶ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476. มาตรา 5 หมวด 2 ว่าด้วยวินัย.
- ⁷ ประวีณ ฦ นคร. วินัยข้าราชการพลเรือน คู่มือฝึกอบรมปฐมนิเทศข้าราชการใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน; 2531.
- ⁸ ปรียา กองรอด. ทักษะของทหารสังกัดกองทัพบกซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครต่อปัจจัยการกระทำผิดวินัยของทหาร [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2551.
- ⁹ การรายงาน การสอบสวน และการลงทัณฑ์กำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปี พ.ศ.2561 – 2562. กรุงเทพฯ: ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร; 2562.
- ¹⁰ เครือวัลย์ ลิมอภิชาติ. การศึกษารูปแบบการสร้างวินัยข้าราชการและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุข เล่มที่ 1 บทนำ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน; 2530. หน้า 38 – 42.
- ¹¹ เรื่องเดียวกัน.
- ¹² วิโรจน์ ศิลอาสน์ และ โสรจ ร่วมพุ่ม, พันเอก. ปัจจัยการกระทำผิดวินัยของข้าราชการทหารชั้นประทวนในสังกัด กองทัพบกที่ 1. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเสนาธิการทหาร; 2552.
- ¹³ ปรียา กองรอด. ทักษะของทหารสังกัดกองทัพบกซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานที่มีที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครต่อปัจจัยการกระทำผิดวินัยของทหาร [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2551.

¹⁴ ทวี สาวีสิตธี. ปัญหาและสาเหตุการกระทำผิดวินัยของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน ศึกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 [วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2541.

¹⁵ การรายงาน การสอบสวน และการลงทัณฑ์กำลังพลศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปี พ.ศ.2561 – 2562. กรุงเทพฯ: ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร; 2562.

¹⁶ ประวิณ ณ นคร. คู่มือผู้บังคับบัญชาในการรักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน; 2557. หน้า 10.

¹⁷ Bandura A. Social Foundations of Thought and Action : A Social Cognitive Theory. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall. 1986.

¹⁸ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร; 2557 [ปรับปรุงเมื่อ 11 เมษายน 2559; เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2563]. เข้าถึงได้จาก https://library2.parliament.go.th/giventake/content_nrcinf/nrc2557-issue11-abst01.pdf

¹⁹ พระราชญาณกวี. ศีลธรรมและกฎหมาย ธรรมะเตือนสติโดย ท่านปิยโสภณ(พระราชญาณกวี). นิตยสาร Secret [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2563]; เข้าถึงได้จาก <https://goodlifeupdate.com/healthy-mind/dhamma/8900.html>

²⁰ ญัฐฐา วินิจนัยภาค. ปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ [อินเทอร์เน็ต]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2563]; เข้าถึงได้จาก http://nidapoll.nida.ac.th/file_upload/poll/document/20170826052157.pdf

²¹ อุไรรัตน์ สิงหนาท. แนวคิดการพัฒนาจริยธรรมมนุษย์ในยุคโลกไร้พรมแดนเพื่อรองรับสังคม 5.0. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี[อินเทอร์เน็ต]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2563]; 6(2): [หน้า 3-4]. เข้าถึงได้จาก <http://center.bkkthon.ac.th/journal/upload/doc/spit/18/files/6-2-1.pdf>

²² ยาเป็น เรื่องจรูญศรี. ครุบ้านนอกบล็อก. การบริหารเชิงกลยุทธ์ [อินเทอร์เน็ต]. ปัตตานี: 2552 [เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน 2563]. เข้าถึงได้จาก <http://www.kroobannok.com/blog/21391>

²³ ราชกิจจานุเบกษา. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. 6 เมษายน 2560.

²⁴ Hitt A.Michael, Ireland R.Duane, Hoskisson E.Robert, เอกชัย อภิศักดิ์กุล, ทรศนะ บุญขวัญ. การจัดการเชิงกลยุทธ์ Strategic Management. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2549.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก พงศฤทธิ์ ภาวังกะนันท์

วัน เดือน ปีเกิด 20 สิงหาคม พ.ศ.2518

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2543	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 47
พ.ศ. 2545	ชั้นนายร้อย เหล่าทหารราบ รุ่นที่ 110
พ.ศ. 2550	ชั้นนายพัน เหล่าทหารราบ รุ่นที่ 85
พ.ศ. 2550	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 88

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2543	ผู้บังคับหมวดสื่อสาร กองร้อยสนับสนุนการรบ กองพันทหารราบ กรมการรักษาดินแดน
พ.ศ. 2543 - 2546	ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบ ศูนย์การกำลังสำรอง
พ.ศ. 2546 - 2550	ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบ ศูนย์การกำลังสำรอง
พ.ศ. 2550 - 2552	นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบ ศูนย์การกำลังสำรอง
พ.ศ.2552 - 2553	ประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ.2553 - 2554	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายกำลังพล กองพลทหารราบที่ 11
พ.ศ.2554 - 2555	หัวหน้าฝ่ายกำลังพล กองพลทหารราบที่ 11
พ.ศ.2555 - 2557	ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 111
พ.ศ.2557 - 2558	ผู้บังคับกองพันทหารราบ ศูนย์การกำลังสำรอง

พ.ศ.2558 – 2560 อาจารย์หัวหน้าแผนกวิชาการสงครามพิเศษ
โรงเรียนรักษาดินแดน ศูนย์การกำลังสำรอง
พ.ศ.2560 – 2562 หัวหน้ากองยุทธการและการข่าว
ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2562 – ปัจจุบัน รองผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว
หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน